

MBR § 90

MBN 2021/409

Yttrande – Boverkets rapport om Tillsynsavgifter och byggsanktionsavgifter**MILJÖ-, BYGG- OCH RÄDDNINGSNÄMNDENS BESLUT**

Antar förvaltningens tjänsteutlåtande daterad 2021-08-31 som sitt yttrande och överlämna det till Finansdepartementet som svar på remissen.

Sammanfattning

Boverket har av regeringen fått i uppdrag att utreda om byggnadsnämnderna bör ges en möjlighet att ta ut avgifter för att täcka kostnaderna i samband med vissa tillsynsuppgifter enligt plan- och bygglagstiftningen och förutsättningar för att införa en byggsanktionsavgift för ytterligare överträdelser.

Boverket har i sin rapport i huvudsak kommit fram till följande:

- Att en möjlighet för byggnadsnämnderna att ta ut en tillsynsavgift inte annat än undantagsvis kommer att leda till att de får ett nettotillskott av resurser för tillsynsarbete.
- Att eftersom en möjlighet att ta ut tillsynsavgifter till skillnad mot vad som gäller vid finansiering med skattemedel förutsätter en viss administration finns det en risk att det sker på bekostnad av tid för faktiskt tillsynsarbete.
- Att införa en tillsynsavgift inte nödvändigtvis kommer att leda till att regeringens syfte med uppdraget om mer och effektivare tillsyn uppnås.
- Att byggnadsnämndernas tillsynsansvar är otydligt och att det inte ställs något krav på att de ska ha en tillsynsplan som tydligt redovisar hur mycket och vilken typ av tillsyn de avser att utföra.
- Att det är mycket tveksamt om det är rimligt att införa en rätt för byggnadsnämnderna att ta ut en tillsynsavgift och att det inte bör införas en möjlighet för byggnadsnämnderna att ta ut avgifter för att täcka kostnaderna i samband med tillsyn enligt plan- och bygglagstiftningen.
- För att det ska bli möjligt att få till stånd ett effektivare tillsynsarbete krävs det mer grundläggande förändringar av reglerna om tillsyn i plan- och bygglagstiftningen.
- Att det finns starka skäl som talar för att det behöver göras en total översyn av byggnadsnämndernas nuvarande tillsyn enligt plan- och bygglagstiftningen och att det vid en sån översyn även finns skäl att överväga om det finns alternativa och bättre sätt att organisera hela eller i vart fall delar av den tillsyn som byggnadsnämnderna idag har ansvar för.
- Att det finns förutsättningar att införa en byggsanktionsavgift för tre ytterligare överträdelser. Boverket föreslår att det ska införas en byggsanktionsavgift för att:
 1. påbörja arbeten som ingår i en åtgärd som kräver lov eller anmälan innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked som omfattar den del av åtgärden som arbetena avser,
 2. inte återställa en plats eller ett byggnadsverk innan tiden för ett tidsbegränsat bygglov har gått ut, och

Forts.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Forts.

MBR § 90

MBN 2021/409

Yttrande – Boverkets rapport om Tillsynsavgifter och byggsanktionsavgifter

3. påbörja en åtgärd som omfattas av beslut om lov innan den tidpunkt som byggnadsnämnden i ett startbesked har angett att åtgärden får påbörjas med anledning av

- villkor om att detaljplan eller områdesbestämmelse vinner laga kraft,
- villkor om att ersättning för gator eller andra platser betalas eller att säkerhet för ersättningen ställs, och
- förutsättningar för verkställbarhet.

- Att det inte finns förutsättningar att införa en byggsanktionsavgift för att inte åtgärda enkelt avhjälpa hinder.

Arjeplogs kommun har givits möjlighet att lämna synpunkter på Boverkets rapport Tillsynsavgifter och Byggsanktionsavgifter (2021:13).

Remissvaren ska inkomma till Finansdepartementet senast den 2 november 2021.

Yttrande

Arjeplogs kommun (nedan Kommunen), vill inledningsvis klargöra att Kommunen anser att intentionerna och syftet med regeringens uppdrag är positivt, då byggnadsnämndernas nuvarande tillsynsansvar är otydligt och att det ibland ur ett resursperspektiv är svårmotiverat.

Kommunen delar Boverkets bedömning att möjligheten att ta ut en tillsynsavgift med nuvarande regler inte nödvändigtvis kommer att leda till att mer och effektivare tillsyn inom plan- och bygglagstiftningen och bedömer att en effektivare och mer utövad tillsyn först kan uppnås efter en grundläggande översyn av reglerna om tillsyn i plan- och bygglagstiftningen.

En förhållandevis ineffektiv tillsyn som i minoriteten utav fallen (ungefär 40% enligt Boverkets rapport (2021:13)) leder till ingripande eller påföljd kan uppfattas som ett onödigt resursspenderande och kan vara en förklaring till byggnadsnämndernas upplevda bortprioritering av tillsynsarbetet. Kommunen anser, likt Boverket, att det behövs någon form av statlig medfinansiering av tillsynsarbetet inom plan- och bygglagstiftningen för att uppnå regeringens syfte om mer och effektivare tillsyn.

Arjeplog med en befolkning med knappa 2700 invånare har ett litet skatteunderlag och ett litet skatteunderlag innebär tuffa ekonomiska prioriteringar. De tuffa ekonomiska prioriteringarna brukar sällan generera tillräckliga resurser till områden och verksamheter där ansvaret och

Forts.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Forts.

MBR § 90

MBN 2021/409

Yttrande – Boverkets rapport om Tillsynsavgifter och byggsanktionsavgifter

behovet upplevs som otydligt. Byggnadsnämndernas nuvarande tillsynsansvar omfattar ett stort område och är resurs- och kompetenskrävande som är svårt att tillgodose med begränsat skatteunderlag. Resursbristen som delvis kan förklaras av det begränsade skatteunderlaget leder också till en oönskad bortprioritering av den egeninitierade tillsynen. Kommunen bedömer att en egeninitierad tillsyn samt mer förebyggande arbete med exempelvis information till allmänheten är att föredra och skulle sannolikt generera en större samhällsnytta än det tillsynsarbete som idag ofta initieras av anmälningar (enligt Boverkets rapport (2021:13)) närmare 80%).

Kommunen delar Boverkets uppfattning att det finns förutsättningar att införa en byggsanktionsavgift för tre ytterligare överträdelser som presenterats i aktuell rapport.

Kommunen delar inte Boverkets uppfattning om att det inte finns förutsättningar att införa en byggsanktionsavgift för inte åtgärda enkelt avhjälpta hinder. Införandet av en byggsanktionsavgift för att inte åtgärda enkelt avhjälpta hinder skulle enligt Kommunens mening vara ett bra incitament för att tillgängliggöra mer av den bebyggda miljön.

Avslutningsvis så vill Kommunen framföra att om det sker en översyn av reglerna om tillsyn i plan- och bygglagstiftningen som resulterar i att byggnadsnämndens tillsynsansvar tydliggörs, så kan en avgiftsfinansierad tillsyn, i rätt former, vara att föredra framför en likt dagens skattefinansierade. En avgiftsfinansierad tillsyn har sannolikt förutsättningarna att öka frekvensen av egeninitierad tillsyn och minska bortprioriteringen av tillsynsarbetet överlag ute i landets byggnadsnämnder.

Beslutsunderlag

Boverkets rapport ”Tillsynsavgifter och byggsanktionsavgifter (2021:13)”, inkom 2021-07-02

Tjänsteutlåtande, 2021-08-31

Expediering

Delges kommunfullmäktige

Skickas till ärendets handläggare, medborgarservice samt Finansdepartementet

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------